

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2PP/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010010
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mário Pohorelský
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010010.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom Mgr. Máriom Pohorelským v konaní o návrhu odsúdeného: T. V., nar. XX.XX.XXXX, hlásený trvalý pobyt Y. Q., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, na podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, postupom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, na verejnom zasadnutí v Trnave 7. februára 2024

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona zamietá návrh odsúdeného T. V., nar. XX.XX.XXXX v S., hlásený trvalý pobyt Y. Q., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, z 03.01.2024 na podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec č. k. 22T/102/2022-78 zo 16. augusta 2022 podľa § 207 ods. 1 Trestného zákon vo výmere 1 (jeden) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Súdu bol 3. januára 2024 doručený návrh odsúdeného na podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí súd vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného a prečítaním podstatnej časti listinných dôkazov - hodnotenia odsúdeného vypracovaného riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (č. l. 18), skráteného výpisu klienta (č. l. 19), odpovede na lustráciu v systéme Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (č. l. 5), odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov Slovenskej republiky (č. l. 6), odpisu registra trestov (č. l. 7 a 8), odpovede na lustráciu v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (č. l. 11-14) a trestného rozkazu Okresného súdu Lučenec č. k. 22T/102/2022-78 zo 16. augusta 2022 (č. l. 31).

Odsúdený po procesnom poučení podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku odoprel vypovedať.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplynulo, že odsúdený bol 04.04.2023 premiestnený do tunajšieho ústavu na ďalší výkon trestu. Do výkonu trestu bol dodaný 10.03.2023 do ústavu Leopoldov, správanie a vystupovanie nie je v pedagogickej dokumentácii bližšie hodnotené, avšak bez negatívnych poznatkov. Správanie a vystupovanie v tunajšom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni. V pedagogickej dokumentácii má vykázaný jeden disciplinárny trest - pokarhanie, ktorý mu bol uložený 02.10.2023 za to, že opakovane žiadal o lekárske vyšetrenie za účelom vyradenia z práce, ktoré lekár vyhodnotil ako neopodstatnené. Doposiaľ si nevytvoril podmienky na to, aby mohol disciplinárny trest zahľadiť. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas sa snaží využívať zmysluplne. Zaradený bol na viaceré pracoviská v ústave aj mimo ústav podľa potrieb ústavu. Od 12.04. do 07.06.2023 na pracovisko mimo ústav s dohľadom P.-B., vyradený z dôvodu zmeny pracoviska. Od 08. do 12.06.2023 na pracovisko mimo ústav s dohľadom R.-C., vyradený z dôvodu eskorty. Od 27.07. do 09.08.2023 na pracovisko v ústave s dohľadom C., vyradený z organizačných dôvodov. Od 26.09.

do 04.10.2023 na pracovisko mimo ústav s dohľadom T.. Z dôvodu disciplinárneho previnenia nie je od 05.10.2023 pracovne zaradený. Podľa potreby je zaraďovaný do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, uvedené činnosti vykonáva svedomito. Je slobodný, s bývalou družkou má jedno dieťa, na ktoré si vyživovaciu povinnosť nahlásil a plnil v čase pracovného zaradenia. Kontakt udržiava formou návštev, telefonovania a korešpondencie so súrodencami, vzťahy sa javia ako funkčné. S bývalou partnerkou a dieťaťom kontakt neudržiava. V zaobchádzaní sa využíva nedirektívny prístup s dôrazom na dodržiavanie platných noriem v ústave. V rámci individuálnej práce je zaobchádzanie zamerané na zvyšovanie právneho vedomia, sebadisciplínu, sebakontrolu a preberanie zodpovednosti za svoje rozhodnutia a činy. K trestnej činnosti deklaruje formálne kritický postoj, pričom však nie je schopný analyzovať príčiny jej páchania. Možno konštatovať, že čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti je v pedagogickej dokumentácii evidované ďalšie trestného stíhanie. Okresný súd Trnava pod sp. zn. 12PP/55/2023 rozhodoval o žiadosti odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody 06.12.2023, svoju žiadosť vzal na verejnom zasadnutí späť. Žiadosť si podal aj v júli 2023, ktorú následne 14.07.2023 vzal písomne späť. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu neodporúča odsúdeného podmienenečne prepustiť, v prípade podmienenečného prepustenia odporúča probačný dohľad.

Zástupca ústavu k hodnoteniu odsúdeného uviedol, že od jeho vypracovania nedošlo k žiadnym zmenám a záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Zo skráteného výpisu klienta vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný a vykonal jeden nepodmienečný trest odňatia slobody. Od 10.08.2023 vykonáva ročný trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 22T/102/2022 zo 16.08.2022. Predpokladaný koniec trestu je 10.08.2024. Bezprostredne pred týmto trestom odsúdený vykonával od 10.03.2023 päťmesačný trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/46/2021 z 29.04.2021 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe (na Okresnom súde Trnava uznesenie o nariadení výkonu trestu odňatia slobody) z 22.11.2022. O podmienenečnom prepustení odsúdeného súd mohol rozhodnúť najskôr 25.11.2023.

Z odpovede na lustráciu v systéme Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže vyplynulo, že odsúdený je na výkon postupne uložených trestov odňatia slobody Okresným súdom Lučenec (2T/46/2021 a 22T/102/2022) zaradený do ústavu Hrnčiarovce.

Z odpovede na lustráciu v registri obyvateľov vyplynulo, že odsúdený má od 08.08.2023 evidovaný ako trvalý pobyt Y. Q. v okrese R. bez bližšieho určenia.

Z odpisu registra trestov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný Okresným súdom Lučenec v roku 2021 a 2022. Trestným rozkazom sp. zn. 2T/46/2021 z 29.04.2021 uložil odsúdenému za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere päť mesiacov s podmienenečným odkladom výkonu na skúšobnú dobu v trvaní jeden rok a povinnosť uhradiť zameškané výživné. Dňa 11.01.2023 súd nariadil výkonu trestu so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, odsúdený trest vykonal 10.08.2023. Trestným rozkazom sp. zn. 22T/102/2022 zo 16.08.2023 uložil odsúdenému za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z odpovede na lustráciu v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplynulo, že dve trestné stíhanie právoplatne skončil Okresný súd Lučenec trestným rozkazom (v 2T/46/2021 z 29.04.2021 a v 22T/102/2022 zo 16.08.2023, ďalšie trestné stíhanie vedené pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona bolo zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (zanikla trestnosť činu) rozhodnutím prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec 10.11.2021 a trestné stíhanie vedené pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je vedené na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 17T/29/2023, ktorý rozhodol rozsudkom 13.09.2023.

Z odpovede na lustráciu v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov vyplynulo, že odsúdený sa v roku 2021 dopustil priestupku proti ochrane nefajčiarov (fajčil na zastávke Slovenskej autobusovej

dopravy) a v roku 2022 dvoch priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (nemal na sebe reflexné prvky v neosvetlenej časti vozovky, chodenie po vozovke bez chodníka). Priestupky boli riešené napomenutím alebo blokovou pokutou vo výške 10,- eur.

Okresný súd Lučenec trestným rozkazom č. k. 22T/102/2022-78 zo 16. augusta 2022, právoplatným 25. októbra 2022, uložil odsúdenému za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona spáchaný v období od mesiaca marec do mesiaca júl 2022 nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere jedného roka so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa skutkovej vety odsúdený sa tohto protiprávneho konania dopustil, hoci bol trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec č. k. 2T/46/2021-54 z 29. apríla 2021, právoplatným 7. júla 2021, odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní päť mesiacov so skúšobnou dobou jeden rok a podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona mu bola uložená povinnosť uhradiť v skúšobnej dobe zmeškané výživné podľa svojich možností a schopností. Od 1. januára 2022 odsúdený nebol v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava navrhla žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnuť, keďže tento nespĺňa jednu zo základných podmienok na podmiennečné prepustenie, ktorou je preukázanie polepšenia vo výkone trestu. Odsúdený má evidovaný jeden disciplinárny trest a žiadnu odmenu.

Odsúdený uviedol, že keď bude prepustený, riadne by si plnil vyživovaciu povinnosť a platil aj to zaostalé, ktoré má.

Podľa § 415 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

Podľa § 415 ods. 4 Trestného poriadku o návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 417 ods. 2 Trestného poriadku pred rozhodnutím o podmiennečnom prepustení musí byť odsúdený vylúchnutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 415 ods. 3.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdeného za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Trestný zákon na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody požaduje splnenie troch kumulatívnych podmienok. Prvou podmienkou je, že odsúdený vykonal pomernú časť z trestu odňatia slobody v závislosti od druhu spáchaného trestného činu (formálna podmienka), pri prečine je potrebnou pomernou časťou polovica trestu. Druhou podmienkou je, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka). Treťou podmienkou je, že od odsúdeného možno očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia povedie na slobode riadny život (druhá materiálna podmienka).

Na základe vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí súd dospel k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Preukázateľne bola splnená formálna podmienka a to 25. novembra 2023.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, podľa názoru súdu nebola splnená ani jedna z dvoch materiálnych podmienok.

V súvislosti s nespĺnením prvej materiálnej podmienky je potrebné poukázať na doterajší priebeh výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným zosumarizovaný v hodnotení riaditeľa ústavu z 8. januára 2024. Správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Opakovane žiadal o lekárske vyšetrenie za účelom vyradenia z práce, ktoré lekár vyhodnotil ako neopodstatnené, za čo bol odsúdený disciplinárne potrestaný 2. októbra 2023 pokarhaním. Doposiaľ si nedokázal vytvoriť podmienky na udelenie čo i len jednej disciplinárnej odmeny. Odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený za neplnenie si vyživovacej povinnosti voči svojmu maloletému dieťaťu, s ktorým ani neudržiava kontakt. Pred týmto trestom vykonal iný trest odňatia slobody uložený tiež za neplnenie si vyživovacej povinnosti voči tomu istému maloletému dieťaťu. Na verejnom zasadnutí odsúdený využil svoje zákonné právo a odoprel vypovedať, preto súd nemal možnosť zistiť od odsúdeného jeho postoj k ním spáchanej trestnej činnosti. Z obsahu hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu však vyplýva, že odsúdený len formálne deklaruje kritický postoj, avšak nie je schopný analyzovať príčiny jej páchania. Počas pracovného zaradenia si vyživovaciu povinnosť plnil, napriek tomu žiadal opakovane o vyradenie z práce. V konečnom návrhu odsúdený prezentoval záujem uhrádzať riadne a včas výživné a doplatiť aj zameškané výživné. Tvrdenie odsúdeného na verejnom zasadnutí je na prvý pohľad rozporuplné s jeho postojom k pracovnému zaraďovaniu jeho osoby počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže opakovane žiadal o lekárske vyšetrenie za účelom vyradenia z práce. Tieto žiadosti boli lekárom vyhodnotenú ako neopodstatnené. Odsúdený je síce prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, avšak doterajším výkonom trestu odsúdený polepšenie nepreukázal.

Konštatovanie o nespĺnení druhej materiálnej podmienky odsúdeným vychádza čiastočne z nespĺnenia prvej materiálnej podmienky, keďže súd vzhľadom na nepreukázanie polepšenia odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemôže očakávať, že by v prípade podmiennečného prepustenia povedol riadny život. Resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Len na doplnenie súd uvádza, že odsúdený je osobou špeciálneho recidivistu k trestnému činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona. Nemožno prehliadnuť, že odsúdený sa úmyselnej trestnej činnosti dopúšťal napriek plynutiu skúšobnej doby podmiennečného odkladu trestu odňatia slobody, kde zákonodarca výslovne v § 49 ods. 2 Trestného zákona vylučuje možnosť uloženia podmiennečného trestu odňatia slobody. Výsledkom nerozvážneho konania odsúdeného bolo, že mu Okresný súd Lučenec v jednom trestnom konaní uložil nepodmiennečný trest odňatia slobody a v druhom trestnom konaní nariadil výkon pôvodne podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody. Súd v žiadnom ohľadne neupiera odhodlanie odsúdeného plniť si svoju vyživovaciu povinnosť a vyrovnáť dlh na zameškanom výživnom, lenže snaha dosiahnuť svojej vyradenie z pracovného zaradenia počas výkonu trestu odňatia slobody s týmto odhodlaním nekorešponduje. Navyše odsúdený do rozhodnutia súdu nepredložil žiadne dôkazy v súvislosti s jeho prípadným výkonom práce po prepustení z ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ani na verejnom zasadnutí nebolo od odsúdeného po odmietnutí odprieť vypovedať možné zisťovať, či má aspoň nejakú víziu o jeho budúcom pracovnom živote, aby mohol plniť vyživovaciu povinnosť.

Vzhľadom na nespĺnenie všetkých podmienok nebolo možné návrhu odsúdeného vyhovieť, podmiennečne ho prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody a z toho dôvodu bol jeho návrh z 3. januára 2024 na verejnom zasadnutí zamietnutý.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote troch pracovných dní od jeho oznámenia Okresnému súdu Trnava. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhodne Krajský súd v Trnave.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.